

Ο καρπός μιας νυχτερινής προσευχής

/ Ορθόδοξη πίστη

image not found or type unknown

Δι' ευχών των αγίων Πατέρων

ημών..., η φωνή του Αφυπνιστή, αντήχησε μέσα στην παγωμένη νύχτα του χειμώνα και ταυτόχρονα ένας ρυθμικός χτύπος ακούστηκε στην πόρτα του κελλιού. Ο μοναχός ξύπνησε. Κοίταξε γύρω του. Σκοτάδι απλώθηκε σ' όλο το κελλί του. Η αμέλεια ρίχνει τα πρώτα βέλη της, για να λαβώσει τον αγωνιστή.

- «Είναι νωρίς ακόμη», του ψιθυρίζει. «Κοιμήσου λίγο να ξεκουραστείς και αργότερα με όρεξη... θα κάνεις τα πνευματικά σου».

Ο μοναχός όμως δε φαίνεται να συμφώνησε με το λογισμό.

- «Αμήν», απαντά αμέσως. Η πρώτη νίκη της νύχτας! Και ταυτόχρονα χαρά

μεγάλη στον ουρανό. Οι άγγελοι χειροκρότησαν τον αγωνιστή. Αλλά ο δαίμονας της αμέλειας δεν αποθαρρύνεται.

- «Είναι νύχτα και έχει υγρασία. Πώς θα προσευχηθείς;»

Και είναι αλήθεια πως στον Άθω αυτή την εποχή έχει υγρασία. Το «δι' ευχών» ακούγεται και πάλι έξω από την πόρτα.

- «Αμήν! Αμήν!», ξαναφώναξε ο Αδελφός. Δεν υπέκυψε στη φωνή του Πονηρού, που προσπαθούσε να τον δελεάσει με την πρόσκαιρη απόλαυση του ύπνου.

- «Ώρα ήμᾶς ήδη έξ ύπνου ἐγερθῆναι», ψέλισσε. Ύστερα επικαλέστηκε τον Κύριο: «Βοήθα με, Θεέ μου, να σηκωθώ». Ο φύλακας άγγελος της ψυχής, που αγρύπνησε όλη τη νύχτα στο κελλί του μοναχού, χαρούμενος τού έδωσε το χέρι, για να τον σηκώσει, κι έτσι ο αδελφός πετάχτηκε ολόρθος επάνω. Φόρεσε το μάλλινο χοντρό σκούφο του και ψηλαφώντας με τα ροζιασμένα χέρια του τους κρύους τοίχους, άναψε με δυσκολία το καντήλι.

Έπειτα σταυροκοπήθηκε με ευλάβεια αργά-αργά κι ατένισε διστακτικά και με φόβο προς το αμόλυντο πρόσωπο του Κυρίου. Ύστερα γύρισε προς την Κυρία του Όρους. Εκεί πήρε η έκφραση του προσώπου του ένα παρακλητικό ύφος. Τέλος στράφηκε και πάλι προς τον Παντοδύναμο με αποφασιστικότητα.

- «Εις το Όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος...», πρόφερε με τη βραχνή φωνή του και άρχισε την προσευχή του. Αυτό ήταν όλο. Έφυγε ο δαίμων της αμελείας σκυθρωπός και κατησχυμένος.

Στο εικονοστάσι η εικόνα του Χριστού με το Ευαγγέλιο ανοιχτό. Ο αδελφός δεν μπορεί να διακρίνει τι γράφουν οι σελίδες του, μέσα στο ταπεινό φως του κελλιού του.

- «Θα προχωρήσω κοντά να διακρίνω τι λέει», σκέφτηκε.

«Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καί πεφορτισμένοι κάγώ ἀναπαύσω ήμᾶς...».

«Αν βάλω εγώ ένα βήμα να πλησιάσω την εικόνα Του, θα βάλει κι Εκείνος άλλα εννέα, για να σώσει την εικόνα Του, την πανάθλια ψυχή μου. Αρκεί να δει την προσπάθειά μου. Αν διώξω την αμέλεια, θα μου δώσει προσευχή. Αν διώξω τον ύπνο, θα μου δώσει τη θεία Χάρη Του.

«Μας καλεί ο Χριστός να τον πλησιάσουμε. Να αφήσουμε τα γήινα, τις αναπαύσεις, τις απολαύσεις, τις υπερβολικές μέριμνες, το άγχος, τα πάθη μας, τις μικρότητές μας, τις ατέλειες μας, την οκνηρία μας, τον πόνο, τις θλίψεις μας και να κάνουμε

ένα βήμα προς Αυτόν. Αυτό το λίγο, το ένα βήμα που θα κάνουμε, θα το πολλαπλασιάσει. Θα μας ανακουφίσει από ότι μας βαραίνει. Θα μας γεμίσει απ' ότι έχουμε ανάγκη. Θα μας λυτρώσει από όποια θλίψη πιέζει την ψυχή και το σώμα μας».

Αυτά μονολόγησε κι έπειτα έμεινε για λίγο σιωπηλός.

Σε λίγο κοίταξε το εικόνισμα. Σαν να συνήλθε από τους λογισμούς του και άρχισε να γυρίζει το κομποσχοίνι. Το κομποσχοίνι μοιάζει με ιμάντα, ο οποίος κινεί τη μηχανή της ψυχής. Συνδέει το σώμα με την ψυχή. Σε λίγο, ενώ τραβούσε ρυθμικά το κομποσχοίνι, άρχισε να σκέφτεται τα ουράνια, να ανεβαίνει σε θεωρίες υψηλές, να σκέφτεται για τον Θεό, για τους Αγγέλους, για τη Δημιουργία του Σύμπαντος, για την Ενανθρώπηση του Λόγου του Θεού, για την Παγκόσμια Ανάσταση όλων στους εσχάτους χρόνους, για τη Δευτέρα Παρουσία, για την Κόλαση και τον Παράδεισο. Θυμήθηκε θαυμαστά γεγονότα που του συνέβησαν παλαιότερα, όπου η Χάρη του Θεού ήταν εμφανής. Έφερε στο νου του αγίους και εναρέτους άνδρες με τους οποίους συναναστράφηκε στο παρελθόν και συλλογίστηκε τον τρόπο με τον οποίο ζούσαν την εν Χριστώ ζωή ο καθένας. Όλα όμως αυτά ήταν εισαγωγικά για την προσευχή του.

- «Θα προσπαθήσω», λέει «να τα αφήσω όλα αυτά και να διώξω κάθε λογισμό». Του ήρθε στο νου η φράση του γέροντος απ' το Γεροντικό «νουν τηρούμεν».

Συγκεντρώνει το νου του στα λόγια της ευχής του Ιησού «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με...». Λέει την ευχή αργά, ρυθμικά και με νόημα. Ακόμη όμως δεν αισθάνεται τίποτε το διαφορετικό στην ψυχή του. Τίποτε το θεϊκό. Αν και δεν το ψάχνει με άγχος. Απλά και ήρεμα και ότι δώσει ο Θεός. Το μόνο που θέλει είναι να ενώσει το νου του με τον Θεό.

Κάποια στιγμή φαίνεται να επιμένει περισσότερο στην ευχή· αλλά καμιά αλλοίωση στην ψυχική του διάθεση. Κάτι δεν κάνει σωστά, κάτι ξέχασε. Πέρασαν ακόμη λίγα λεπτά, αλλά τίποτε. Τότε θυμήθηκε το γραφικό: «Ο Θεός ύπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοίς δε δίδωσι Χάριν». Του ήρθε μάλιστα εκείνη τη στιγμή, σαν αστραπή στο νου, το πάθημα του Αγίου Σιλουανού του Αθωνίτου, που δεν ταπεινωνόταν στην προσευχή του. «Λοιπόν, πρέπει να βάλω τον εαυτό μου κάτω από όλους τους ανθρώπους, σκέφτηκε, αφού τέτοιος είμαι· ο πιο αμαρτωλός άνθρωπος».

Τι το επέκεινα; Δεν παραβλέπει ο Θεός την προσπάθειά του, κι ενώ εκείνος τραβούσε ρυθμικά το κομποσχοίνι, άκουσε Εκείνος τη δέησή του και θέλησε να τον παρηγορήσει. Αφού ταπεινώθηκε τόσο και αγωνίστηκε τόσο, κάμφθηκε η

ευσπλαχνία Του. Και τι συνέβη; Άρχισε να γεμίζει η ψυχή του από τη Χάρη του Θεού. Να αγαλλιάζει. Να ηρεμεί. Να λεπτύνεται ο νους του. Αισθάνθηκε στο νου του διαύγεια.

Του έφυγε η νύστα και η οκνηρία. Του ήρθε όρεξη για περισσότερη προσευχή. Μια χαρά ανεκλάλητος πότισε όλες τις φλέβες του. Του ήρθε μια αγάπη για τον Θεό, μια ανεξήγητη και απρόσμενη συμπάθεια προς τον πλησίον, προς όλους τους ανθρώπους. Πέφτει κάτω στο έδαφος, γονατίζει και χύνει δάκρυα· δάκρυα ασταμάτητα. «Ήμαρτον Θεέ μου», κραυγάζει με λυγμούς, «και ουκ ειμί άξιος ατενίσαι εις το ύψος του ουρανού». Δεν μπορεί να πει άλλα λόγια. Το μόνο που κάνει είναι το ότι προφέρει ακαταπαύστως τη μονολόγιστη ευχή του Ιησού. «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με, Ιησού μου γλυκύτατε»...

Έχει προχωρήσει η νύχτα. Ξάφνου ακούγεται η καμπάνα που προειδοποιεί πως σε λίγο θα αρχίσει η ακολουθία. Δεν κατάλαβε πότε πέρασαν τόσες ώρες. Εγείρεται, και αρχίζει να ετοιμάζεται για τη νυχτερινή ακολουθία. Σε λίγο ακούγεται ο ρυθμικός χτύπος του ταλάντου.

- «Εξεγερθέντες του ύπνου προσπίπτομέν σοι, Αγαθέ...», κάποιος από τους αδελφούς στην Εκκλησία άρχισε να αναγινώσκει το Μεσονυκτικό. Οι Πατέρες ένας-ένας κατεβαίνουν στο καθολικό*. Ανάμεσά τους κι ο αγωνιστής αδελφός. Χαιρετούν τα εικονίσματα. Καταλαμβάνουν τα στασίδια σαν μέλισσες που μπαίνουν στις φωλιές τους. Εκεί θα συνεχίσουν την υπόλοιπη νύχτα πάλι με προσευχή. Το πνευματικό νέκταρ, που απήλαυνσαν προ ολίγου στο κελλί τους, αυξάνεται. Άλλάζει χρώμα, γίνεται μέλι, γλυκαίνει το νου και τρέφει την ψυχή. Η ευχή του Ιησού τρέχει συνέχεια στο στόμα τους.

Ο αδελφός όρθιος ατενίζει την εικόνα του Παντοκράτορος στο τέμπλο. Έτσι προσηλωμένος στις θείες θεωρίες, ούτε κατάλαβε πότε έφθασε η ακολουθία στην Απόλυση.

- «Δι' ευχών των αγίων Πατέρων ημών...». Ο εφημέριος με το βλέμμα προσηλωμένο κάπου βαθιά στο δάπεδο, στα τρία μέτρα, κάνει την απόλυση κι επισφραγίζει τη νυχτερινή ακολουθία. Ο αδελφός εξέρχεται μεταρσιωμένος, κρατώντας μια πνευματική ανθοδέσμη με άνθη ευωδιαστά. Είναι οι καρποί της χθεσινής νύχτας. «Δόξα σοι ο Θεός...», προφέρει το στόμα του και χάνεται μέσα σ' ένα υπέροχο αγιορείτικο λυκαυγές, που άρχισε να απλώνει στον ορίζοντα τα θαυμάσια χρώματά του...

Πηγή: amartolon-sotiria.blogspot.ca